

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Владимир Николаев Иванов, Институт по информационни и комуникационни технологии- БАН

(научна длъжност, научна степен, име, фамилия, образователна/научна институция)

за придобиване на образователната и научна степен „доктор”/„доктор на науките“ в по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – медиен език и стил) с дисертационен труд на тема: „Методи на изкуствения интелект за събиране, синтезиране, обработване и предоставяне на информация в журналистиката”, представен от Венцислав Венциславов Василев, редовен докторант в катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ на Факултета по журналистика и масова комуникация с научен ръководител: проф. д-р Ефрем Ефремов

I. Оценка на качествата на дисертационния текст

- *Обемът и структурата на работата отговарят на научните изисквания за дисертационен труд. Трудът съдържа увод, три глави и заключение, научните приноси и списък с публикациите на автора. сред които има индексирани в световни бази данни, както и участия в международни конференции.*
- *Авторефератът е адекватен на дисертацията, отразява основните ѝ обобщения и отговаря на изискванията.*
- *Задачите на изследването са добре формулирани. Научният проблем е добре заявен. Частите са логически и смислово свързани. Използван е интердисциплинарен подход. Поставените задачи са изпълнени, а получените резултати - описани и анализирани изчерпателно*
- *Докторантът е демонстрирал високо ниво на критично мислене, добро умение да анализира научни публикации, да ги обобщава.*
- *Задълбоченост и изчерпателност на проучването на теоретичните източници*
- *Доказване с нови средства на съществени страни на вече съществуващи теории, хипотези и др.*
- *Предлагане на нови трактовки, дефиниции и пр. на актуален и анализиран вече обект на научни изследвания*

II. Приноси на дисертационното изследване

- *Пълна класификация на ИИ инструментите – разпознаване на видовете ИИ (от “тесен” до „общ”, от реактивни машини до самосъзнателни), подобластите (машинно обучение, NLP, компютърно зрение) и нивата на програмиране (машинен код до визуално програмиране).*
- *Анализ на въздействието върху журналистиката – емпирични данни за намаляването на времето за създаване на новини и разходите при автоматизирано генериране, сравнителни експерименти (дешифровки на живо) и идентификация на рисковете за качеството (и достоверността) на крайния продукт.*
- *Емпирично изследване в българската медийна среда – оценка на степента на интеграция, технически и ресурсни ограничения, предложения на модели за готови решения, които могат незабавно да се внедрят. Прави впечатление, че са посочени главно безплатни модели, които не биха изисквали финансови разходи, а само по-добра компютърна грамотност сред работещите.*
- *Концептуален модел за български дигитален асистент – подробни описания на етапи, алгоритми за извличане, приоритизация и автоматично заглавие, интеграция в редакционни*

ERP/CMS платформи.

- Дефиниране на „слепите петна“ – систематизация на етични и социални рискове: информационни балони, алгоритмична пристрастност, потенциал за дезинформация на аудиторията и репутационни щети за медиите при неправилна употреба на ИИ.
- Практическа насоченост – конкретни препоръки за журналисти и мениджъри относно балансираното внедряване на ИИ и мониторинг на ефектите от автоматизацията.

III. Бележки и препоръки

- Етични и правни аспекти – Темата за етиката и регулирането на ИИ може да бъде обект на следващо изследване както заради европейските регулации, така и заради бъдещата поява на такива в целия свят. Това би било от полза за разработване на следващи поколения решения за ИИ в журналистиката с универсална приложимост като например за борба с фалшивите новини и алгоритмичната пристрастност.
- Разработване на практически ръководства за внедряване на ИИ в журналистическата практика, насочени към вече съществуващите медийни организации в България и други страни със сходни проблеми (дигитална изостаналост и липса на финанси за разработка на скъпи custom решения).
- Разработване на бюлетини с новостите в ИИ приложими в медийната сфера, за нуждите на научните организации, които преподават журналистика, както и за медиите, които искат да знаят какво могат да приложат без да е необходимо ръководителите им да са запознати с ИИ. Мотивирано предложение за насоките на по-нататъшна работа на докторанта с цел подобряване на представения труд.
- Изучаване на Matlab.

IV. Публикации и участия в научни форуми

В приложения списък с публикациите на автора има индексирани в световни бази данни, както и участия в международни конференции. Което ми дава основание да смятам, че са изпълнени изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за апробиране и оповестяване на резултатите от изследването според чл. 5, т. 5 и дали са покрити минималните национални изисквания по чл. 63, ал. 1, т. 4 и чл. 69, ал. 3.

V. Заключение

Авторът е направил задълбочено изследване на поставения проблем и е предложил решение в нова и перспективна област. Изпълнени са всички изисквания на ЗРАСРБ, на правилника за неговото приложение, както по отношение на обхвата, обема и качеството на дисертационния труд. На тези основания предлагам на уважаемото жури да присъди на Венцислав Венциславов Василев образователната и научна степен „доктор“.

Дата:

Рецензент: